

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liidu struktuurivahenditest teostatud transpordinvesteeringute mõjude hindamine

Ülevaade hindamise tulemustest
21. juuni 2017

Katrin Pihor, Praxis

Uuringu eesmärk

Anda sõltumatu hinnang SV toel teostatud 2007-2013 perioodi transpordi-
investeeringutele ning 2014-2020 perioodi eeldatavale mõjule

Eesmärgi
pärasus

*kuivõrd
täidavad
elluviidud
projektid
neile pandud
eesmärke?*

Liiklus-
koormus

*milline on olnud
investeeringute
mõju liiklus-
koormusele?
Läbilaske-
võimele?
Milline on
saavutatud
ajasääst?*

Liiklus-
ohutus

*mil määral on
investeeringute
tulemusena
paranenud
liiklusohutus?*

Majandus-
likkus

*milliste
kuludega on
suudetud
kavandatud
projektid ellu
viia?*

Jätku-
suutlikkus

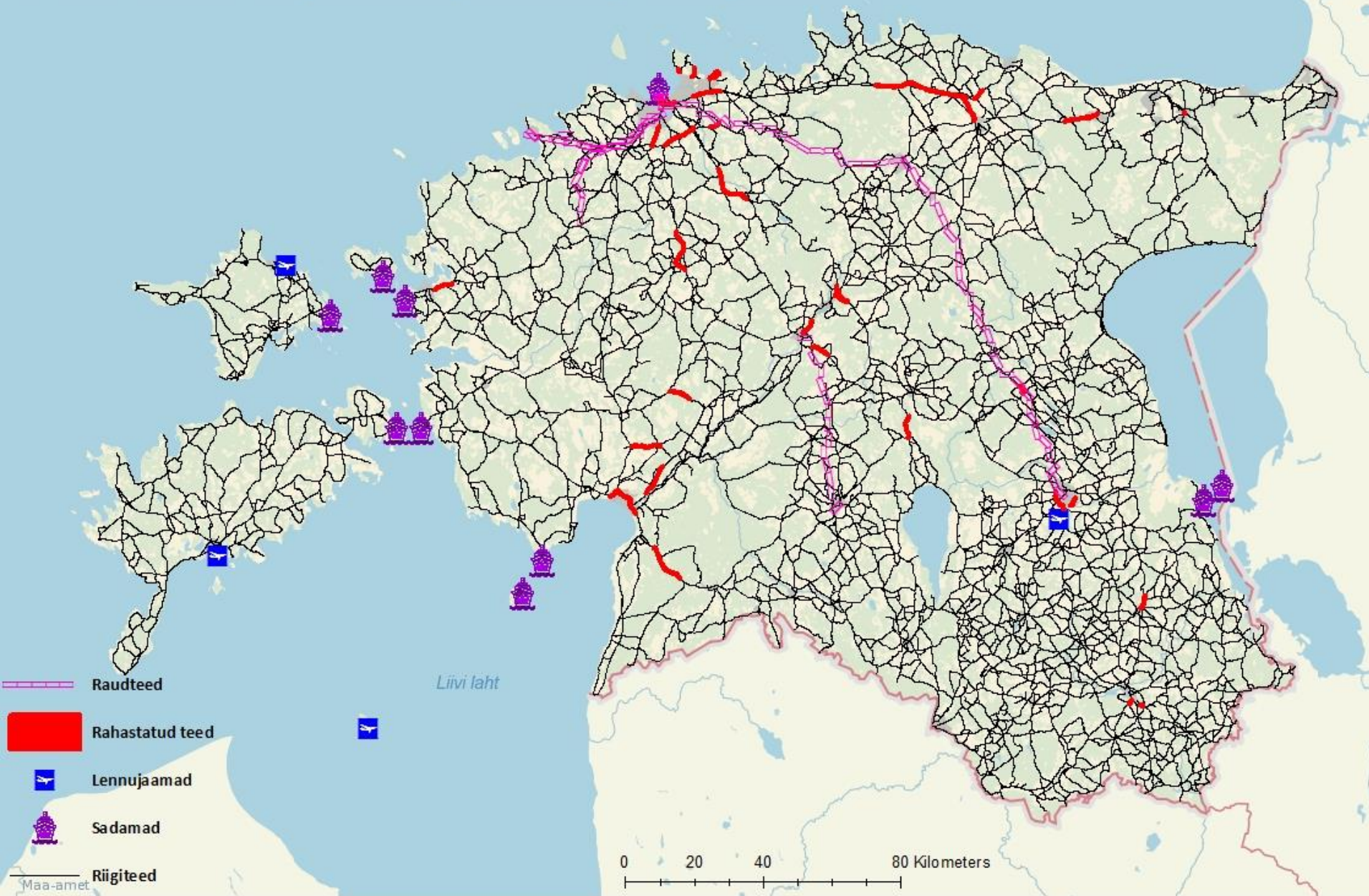
*millist mõju on
investeeringud
avaldanud kogu
transpordi
valdkonna
arengule,
ettevõtlusele,
ühistranspordile
ning
kergliiklusele*

Keskkonna-
koormus

*milline on olnud
muutus
keskkonna-
koormuses? Kas
tegelik muutus
on kooskõlas
prognoosituga?*

Toetust saanud teed, sadamad, raudteed ja lennujaamad

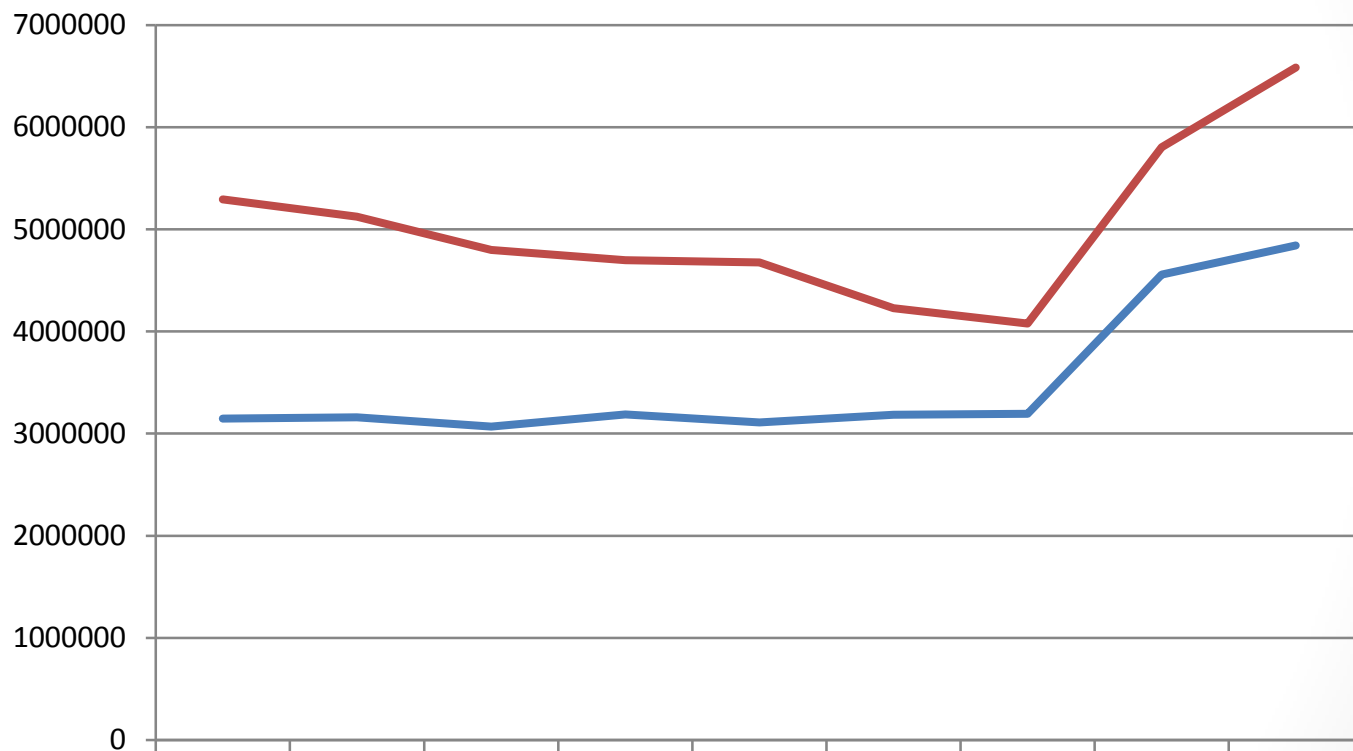
Analüüsi metoodika

- Teoreetilise kirjanduse ja strategiadokumentide analüüs transpordiobjektide oodatava mõju määratlemiseks;
- Projektitaotluste, tasuvusanalüüside, KMH-de ja lõpparuannete analüüs;
- Ekspertintervjuud
- Liiklusohutuse muutuste analüüs objektide lõikes;
- Kergliiklusteede loendus ja analüüs (etteantud valimi piires);
- Mobiilipositsioneeritudel põhinev inimeste liikumise analüüs objektide mõjualas; (2007 vs 2015)
- Objektide mõjualas olevate ettevõtete majandusnäitajate muutuste analüüs (2008 vs 2015)
- Fookusrühm ja lühiintervjuud ettevõtete esindajatega

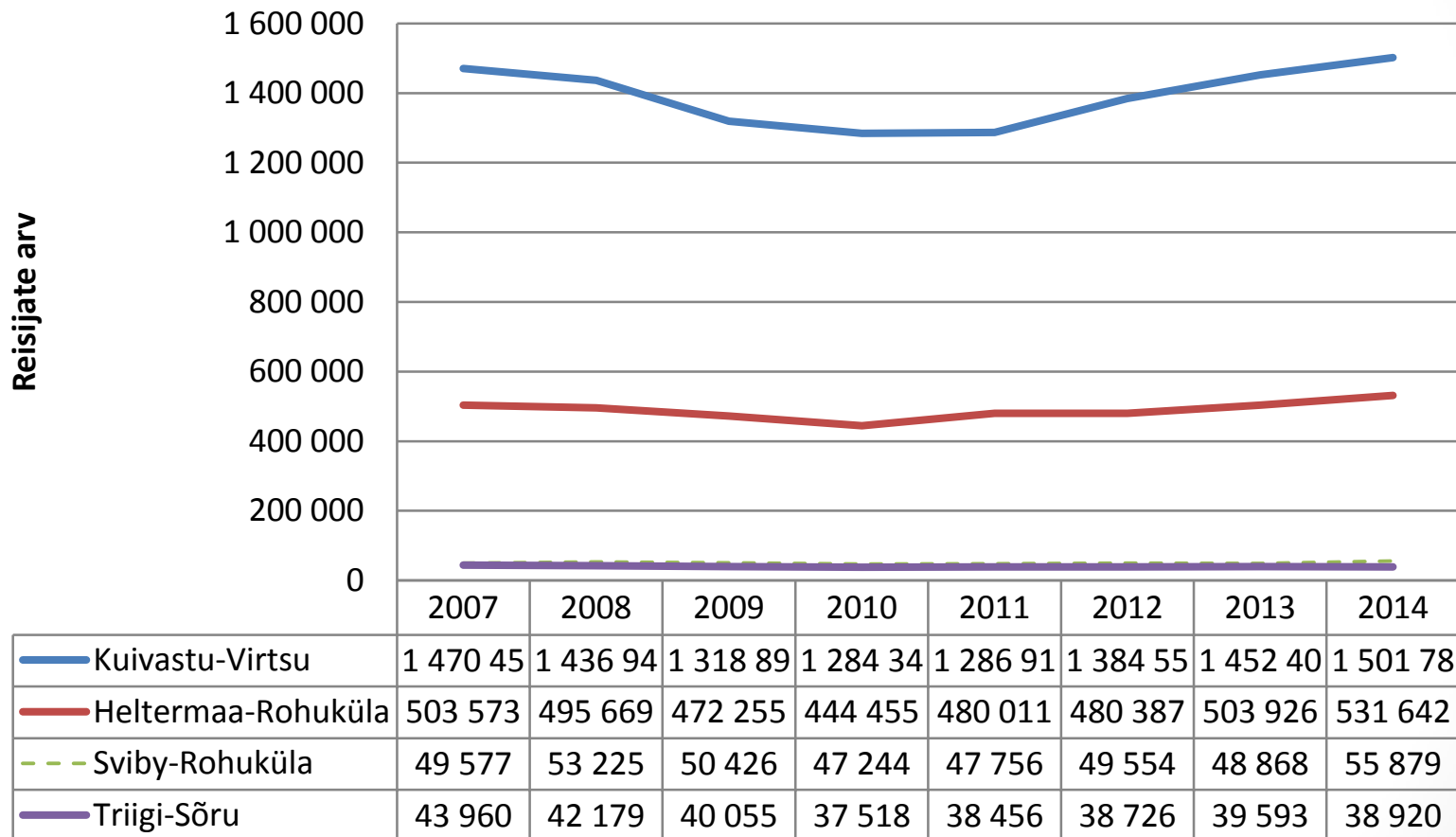
TULEMUSED

Reisijate arv raudteel kasvanud 2007.a. võrreldes märkimisväärselt: liiniläbisõit 1,5 korda ning sõitude arv 1,24 korda

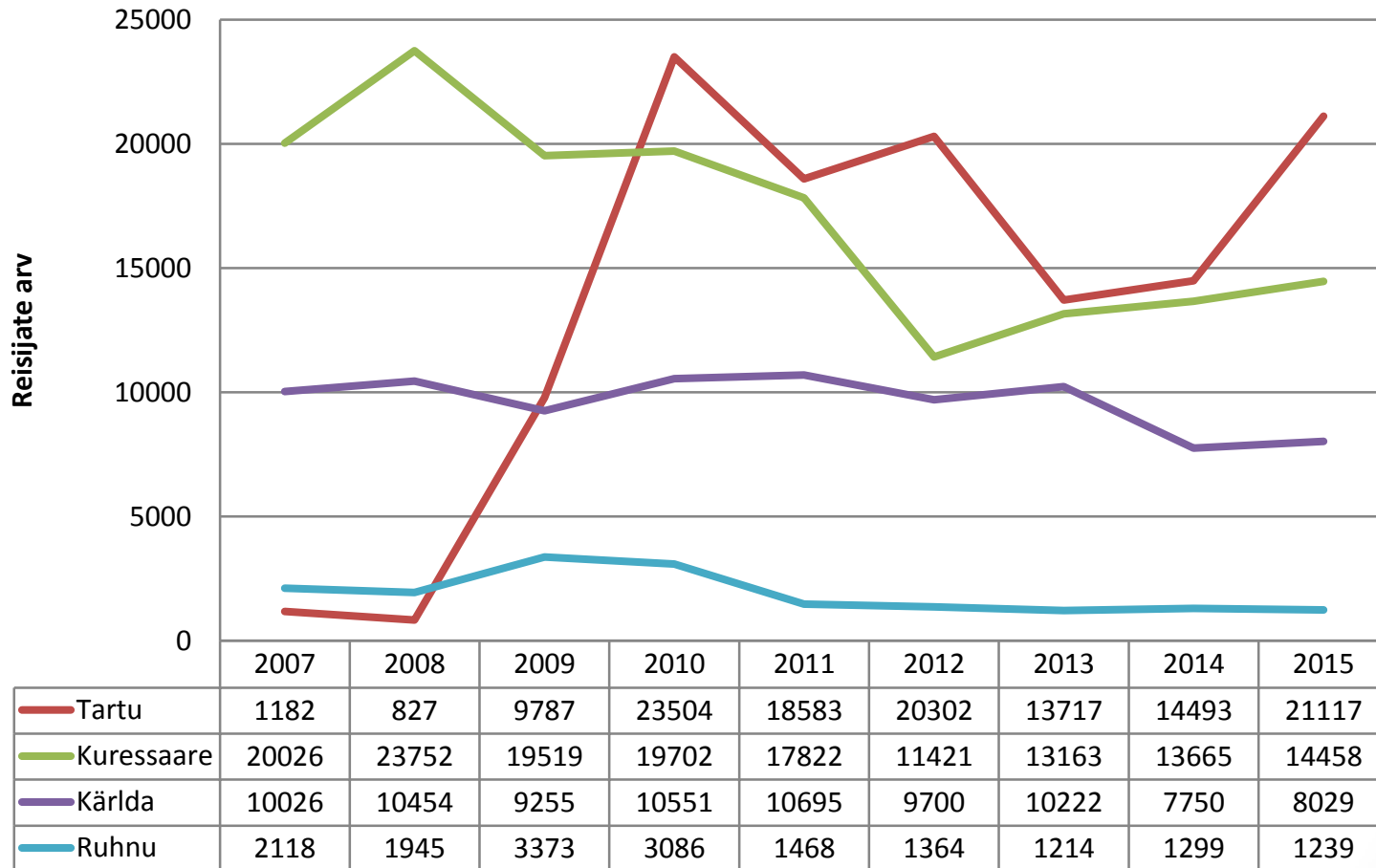

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
— Tegelik liiniläbisõit, rongkm	3145772	3158826	3069784	3188121	3108377	3185089	3193343	4556352	4841703
— Sõitjate (sõitude) arv, tk	5292843	5123064	4799725	4698763	4675602	4227339	4076259	5804381	6582408

Reisijate arv sadamates on näidanud nõrka kasvu

Lennuliikluses on tulemused vastuolulised

Mobiilpositsioneerimise andmed: tulemused

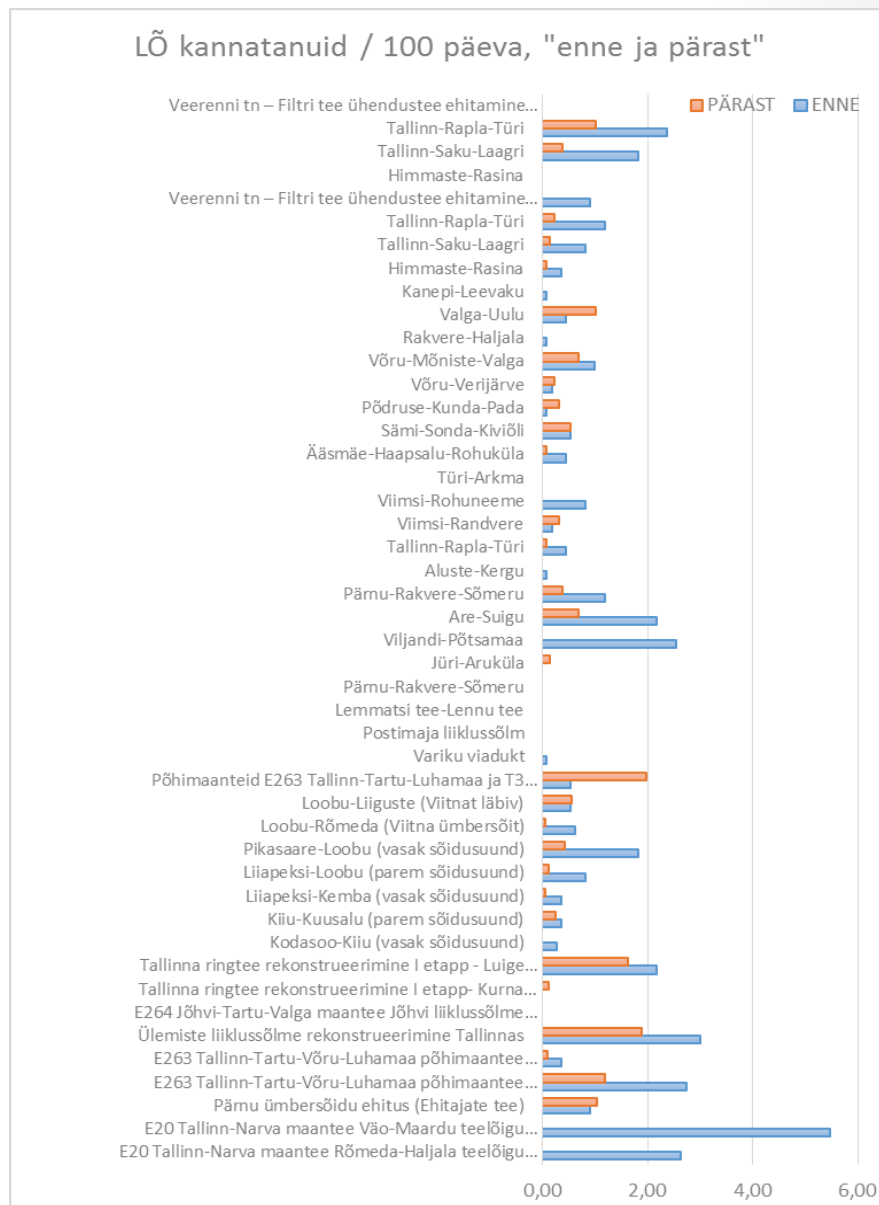
- 37-st teedeprojektist kahanes liiklejate hulk 26 objektil; Infrastruktuuriobjektide kasutajate hulk vähenes 8%.
 - tulemused korreleeruvad Maanteeameti liiklusloendusega.
- Sadamate külastatavus suurenes 4%.
- Lennujaamade kasutatavus suurenes 23%.
 - Tulemused korreleeruvad lennujaamade statistikaga.

Lisaks:

- Aegruumilised vahemaad muutusid marginaalselt: piirkiirused ja teelõikude pikkused muutusid vähesel määral
- Keskkonnamõju eelhindamised objektidele eeskujulikult tehtud, kuid mõju järelhindamist ei toimu; mõju säästva liikuvuse arendamisele laiemalt jääb sageli tähelepanuta.

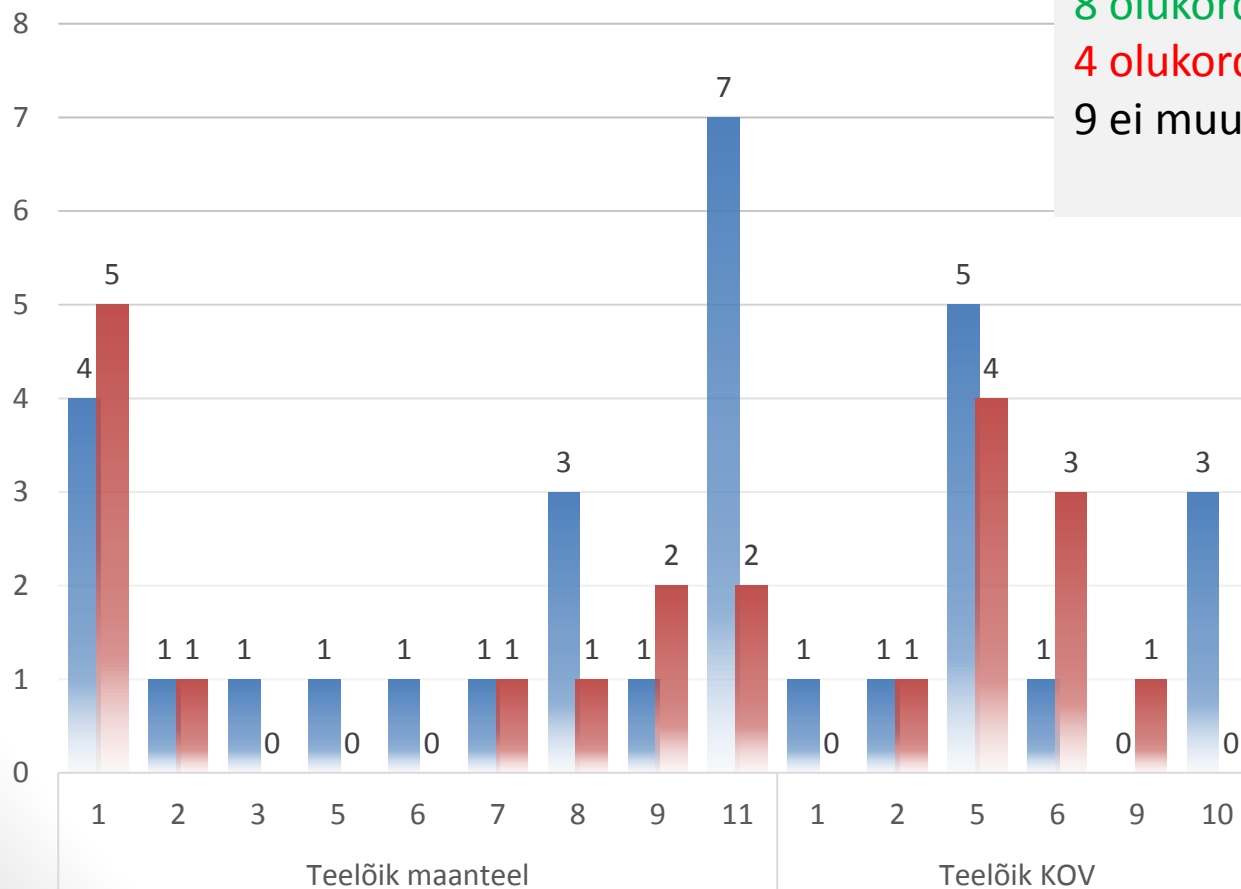
Liiklusohutus paranes toetatud lõikudel rohkem kui Eestis keskmiselt

- Kokku 46 objekti:
 - 29 - paranes liiklusohutus,
 - 8 - jäi olukord samaks
 - sealhulgas neist seitsmel ei olnud kannatanuid ei enne ega pärast-olukorras,
 - 9 – kannatanuid oli „pärast-olukorras“ enam kui enne.

Kergliiklusteedel õnnetuste arvud marginaalsed

INIMKAHJUGA LIIKLUSÕNNETUSED KERGLIIKLUSTEEDE OBJEKTIDEL 2007-2009 VS 2013-2015

KOKKU 21 OBJEKTI:

8 olukord paranes

4 olukord halvenes

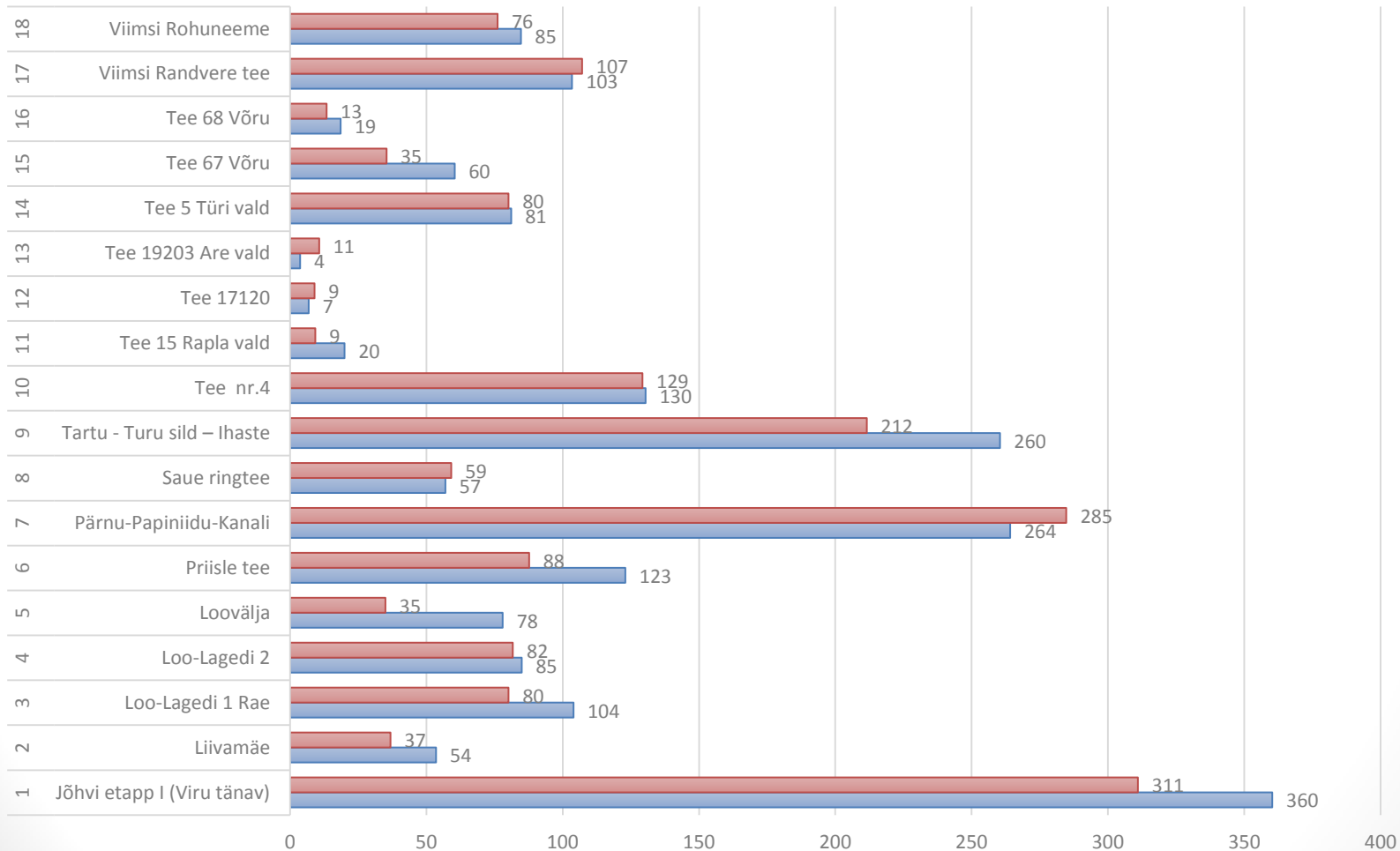
9 ei muutunud

sh 6 oli ja jäi 0 LÕ

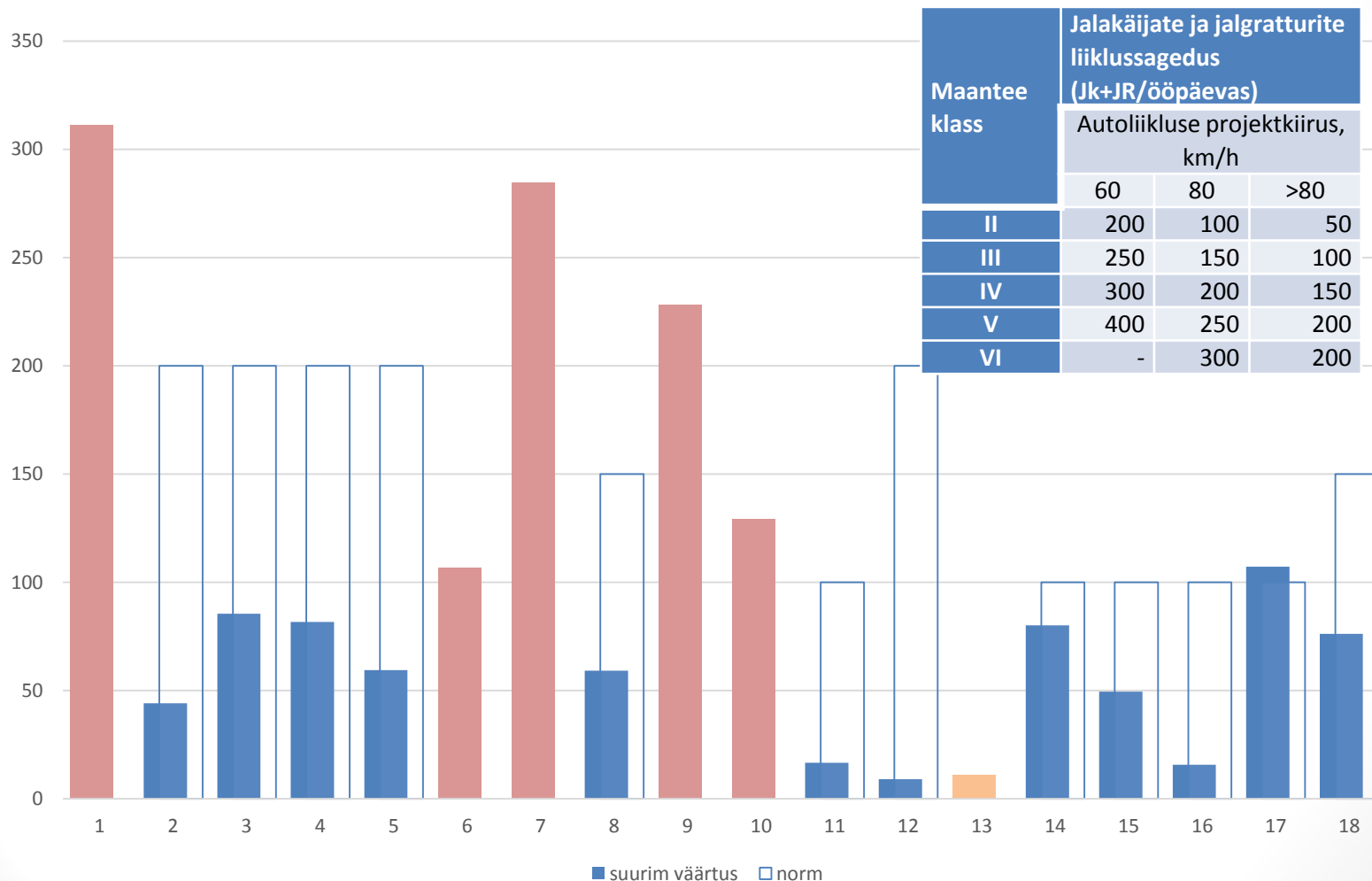

LIIKLUSLOENDUSED
KERGLIIKLUSTEEDEL

Kergliiklejate arv I ja II loendusetapil (KL/ööp)

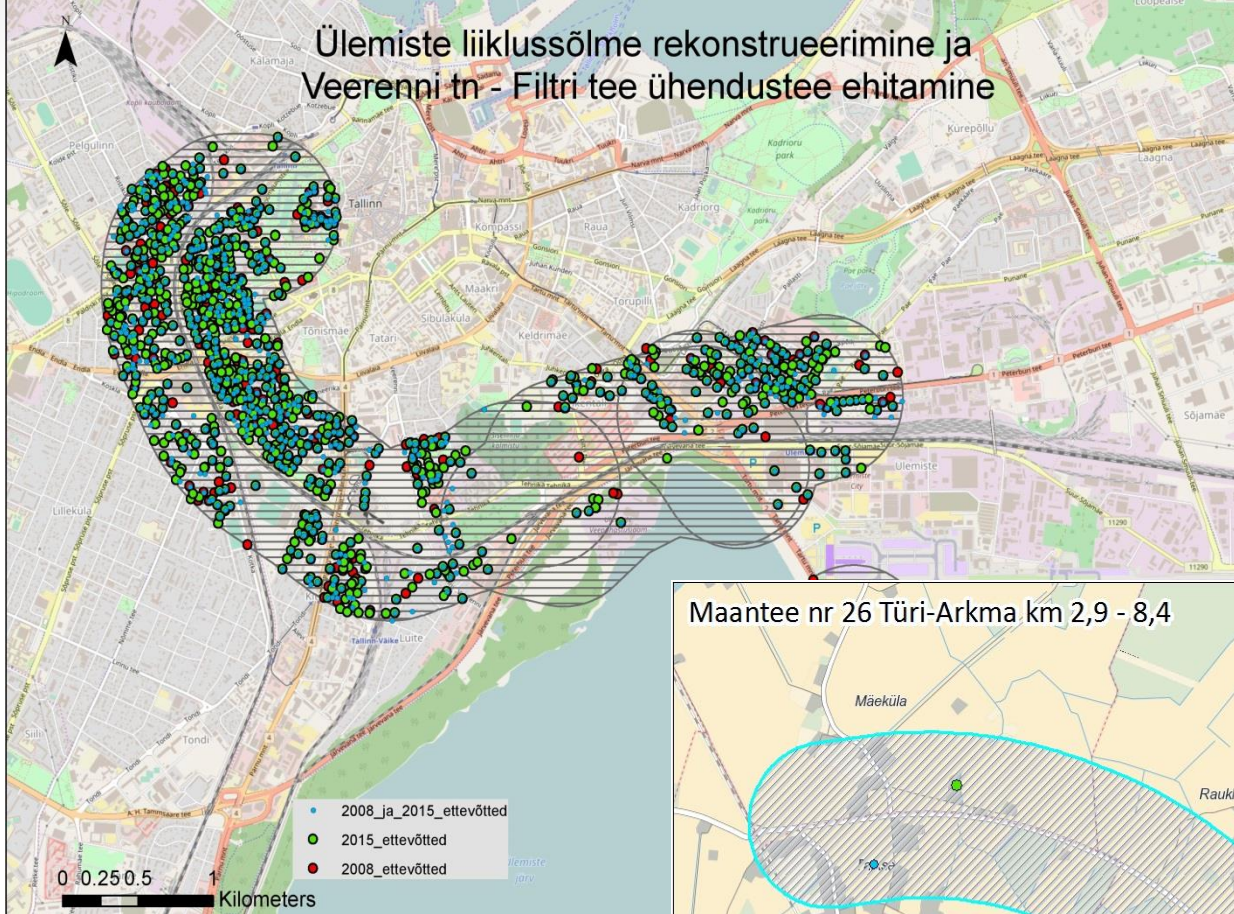
Arvutusliku liiklussageduse seos normides antud väärtusega

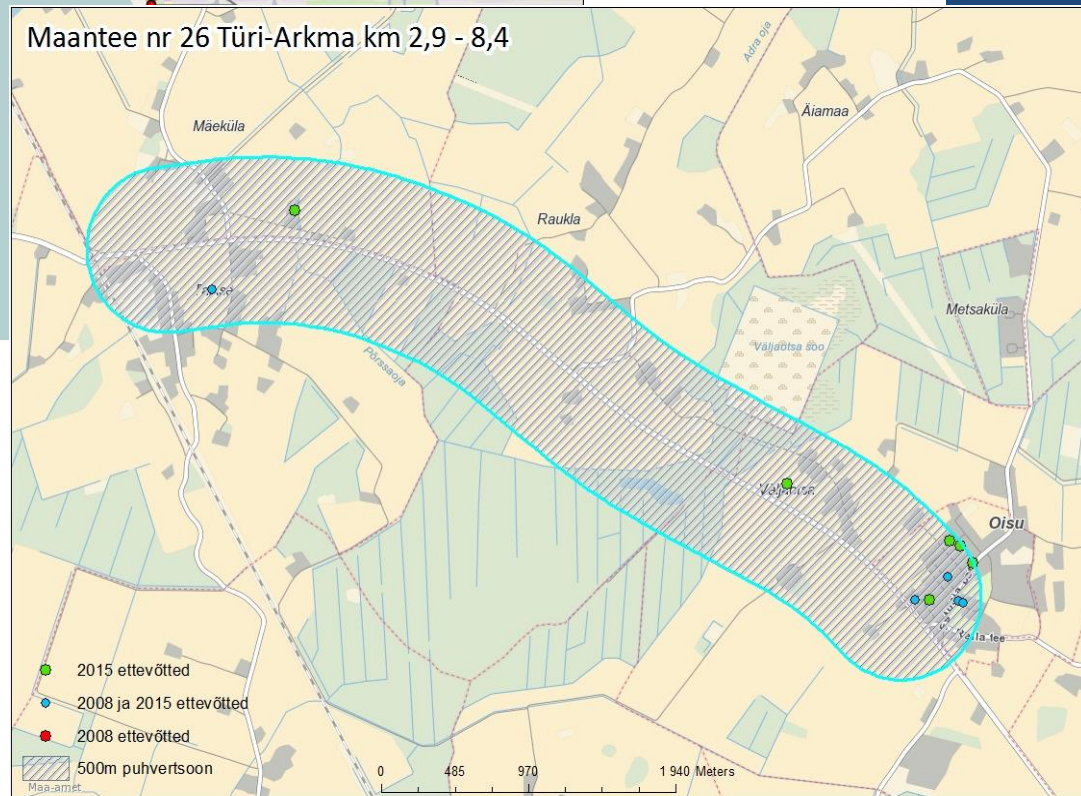

TRANSPORDITARISTU MÕJU ETTEVÕTLUSELE

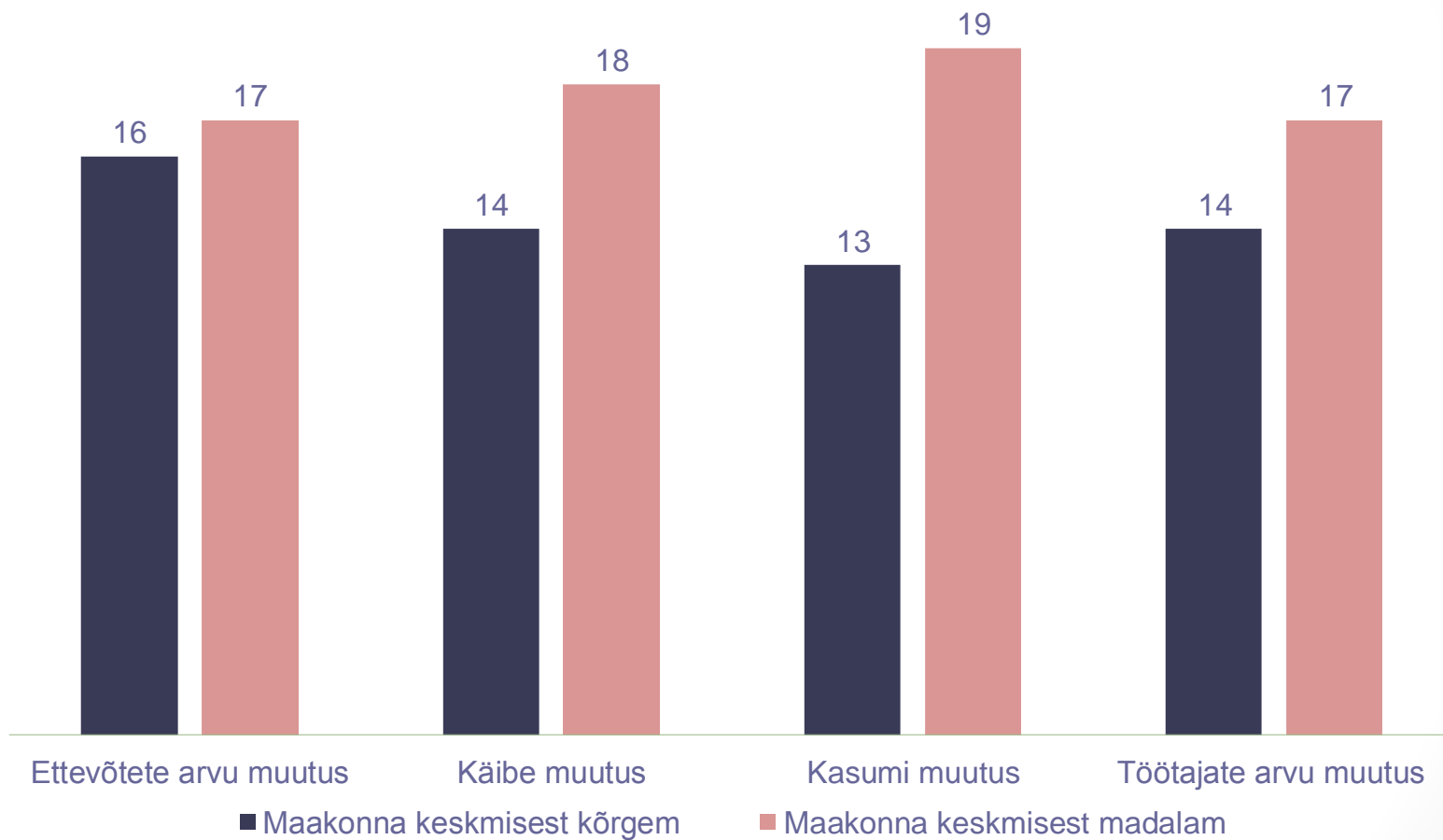
Ülemiste liiklussõlme rekonstrueerimine ja Veerenni tn - Filtri tee ühendustee ehitamine

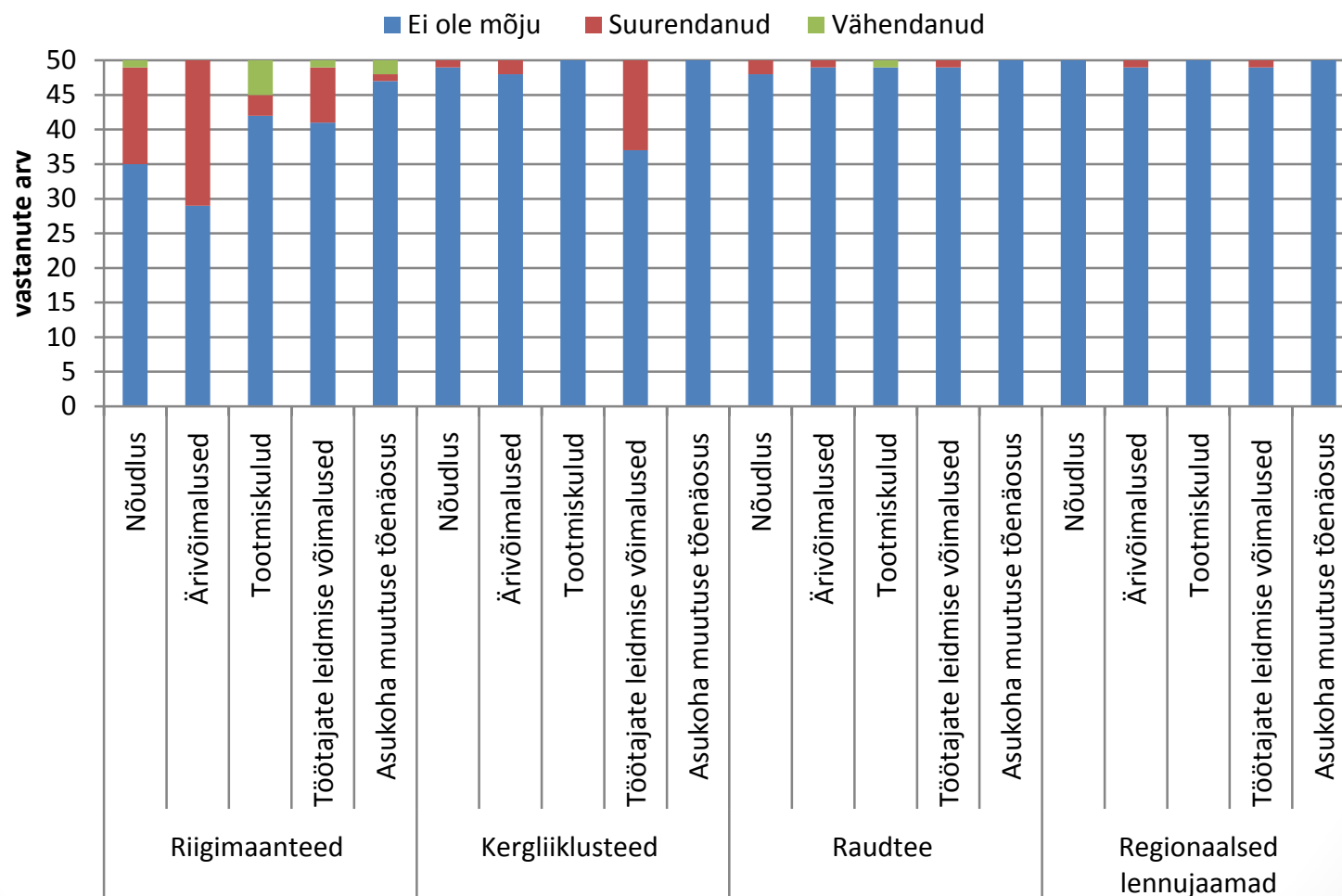
Maantee nr 26 Türi-Arkma km 2,9 - 8,4

Transporditaristu lähipiirkonnas paikneva ettevõtlike majandusnäitajad ei erine oluliselt piirkonna keskmisest

Ettevõtja vaates transporditaristu kui võimaldaja: vajalik, kuid mitte piisav tingimus arenguks

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

Soovitused

- Jätkata liikumisviiside kombineerimise eelisarendamist ja panna enam rõhku transporditaristu mõjule säästva arengu toetajana
- Uute teedelõikude rajamist kaaluda eriti hoolikalt arvestades transpordi võimalike tulevikutrende ja keskkonnasäästlike alternatiive
- Pöörata rohkem tähelepanu loodud taristut kasutavate teenuste **kasutajakesksele** arendamisele
- Kergliiklusteede rajamisel jälgida võrgustiku kujundamise põhimõtteid ning potentsiaalset kasutajate hulka tulenevalt piirkonna ruumilisest ja sotsiaalmajanduslikust arengust.
- Transporditaristut ei peaks kasutama ettevõtluse arengu suunajana, vaid pigem tuleb tagada, et taristu olukord ei hakkaks piirama ettevõtluse arengut piirkondades, kus ka muud eeldused on loodud.

Tehnilised tähelepanekud järgmisteks hindamisteks

- Eesmärgid võiksid järgida SMART kriteeriumeid ka **tulemuste** osas
 - Tagab, et mõõdetakse seda, mida oodatakse
- Projektide **läbivad väljund- ja tulemusindikaatorid** taristuobjektide üleselt niivõrd kui see on võimalik.
- Taristuobjektide puhul oluline fikseerida asukoht projekti aruannetes: kaart või koordinaadid.
- See, mida hiljem hinnata plaanitakse, peab olema algfaasis otsustatud (enne taotluste ettevalmistust), sellest tuleneb info, mida kogutakse taotluses ja aruannetes sh
 - Objekti sulgemise ja kasutuselevõtmise aeg

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Täname osalemast ja kaasa mõtlemast!

Uuringu aruandega saab tutvuda: www.strukturifondid.ee või www.praxis.ee

Katrin.pihor@praxis.ee

Laura.altin@positium.com

Dago.antov@ttu.ee